

mel i sucre

Obra Cultural Balear

Sant Joan

Abril de 1991

Núm. 130

EN AQUEST NÚMERO HI TROBAREU

MEL I SUCRE - Abril núm. 130. Butlletí informatiu de l'Obra Cultural Balear a Sant Joan.

Local social: Casa de Cultura, carrer de Bellavista, 13 - Sant Joan (Mallorca) 07240.

Consell de redacció: Gracià Sànchez, Guillem Florit, Joan Sastre, Joan Font, Joan Moratinos, Mateu Sastre.

Tirada actual: 500 exemplars.

Els articles originals s'han d'entregar abans de dia 18 del mes en curs.

Nota: S'adverteix als possibles lectors de *mel i sucre* que aquesta revista, amb els seus escrits i comentaris, pot ferir la sensibilitat dels esperits no acostumats.

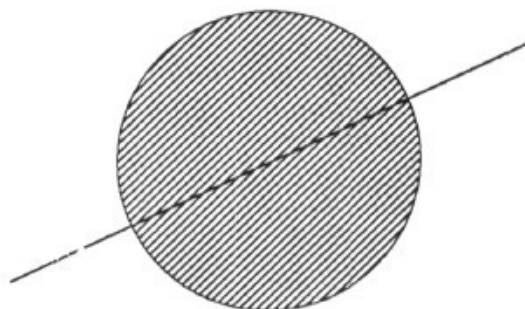
Dipòsit legal: 49.1983

Coberta:

Contracoberta:

Imprès a: Informacions Llevant s.a.
Passeig Ferrocarril, 1
Tel. 55 03 28 - Manacor

- Notícies locals
- L'Ull de Vidre
- El pacte, per Joan Sastre
- Reflexions en veu alta, per Joan Font
- Tancat, i a Madrid, per Mateu Sastre
- No té res a veure amb nosaltres, per Andreu Bauçà
- El gran policia està cansat?, per Andreu Bauçà
- Moren de fam, per Trencapinyons
- Cançons d'en Pep Nofre, de Montuiri, per Francesc Canuto
- Fotos de la festa del Pa i el Peix
- En Flaquer va fer panades, per F. B.
- L'herbolari, per Gracià Sànchez i Guillem Florit.
- Mel i sucre, dolcet dolcet, per Joan Bauçà
- Aquest mes fa...
- Agenda

Notícies locals

— Les obres de la pista de tennis ja s'han iniciat. De moment han posat els ferros que serveixen als al·lots per jugar a la part de migjorn, han fet una petita escombra a la part de tramuntana i ha tomat els pals en què hi havia els focus. No sabem si la pista hi cabrà. Veim que no fan comptes llevar els arbres i també ja veim que els jugadors hauran d'anar a jugar amb un bon brot de rama per grenar la gran quantitat de fullaca que hi haurà. A més a més, encara no sabem a qui hem d'acudir per fer-nos socis del famós club de tennis.

— El dia 9 de març, dissabte del Quart Diumenge, hi hagué un concert de guitarra i flauta a càrrec de Pere Fiol i Josep F. Palou que agradà al nosbrós públic que hi assistí. Més tard hi hagué ball de bot a la Casa de Cultura a càrrec dels grups Aires de Pagesia, Aires del Pla i Balls Mallorquins.

El dia 10, dia del Quart Diumenge, hi hagué ofrena de flors i missa concelebra. Després el grup de ball local va fer una mica de ball per a tothom a l'explanada. L'horabaixa hi hagué l'habitual tocada a càrrec de la banda de música de Petra i el lliurament dels premis del Certamen Poètic. El vestre la festa acabà amb un ball de saló a càrrec dels ínclits Carrutxa a la Casa de Cultura.

— El passat dia 8 de març el famosíssim grup de rock mallorquí Grins actuà al Tres Dos. L'assistència fou massiva i la marxa no tenia aturall. Molt de Güisqui i molta cervesa per tothom.

— Al Tres Dos ja són a les semifinals del torneig de futbolí que fa algunes setmanes que ja està en marxa. La participació ha superat totes les previsions que un podia esperar. Al proper nombre us direm quina fou la parella guanyadora.

— Els PAC (Punts d'Atenció Continuada) ja tenen problemes. Avui mateix (02-IV-1991) ja han fet vaga, i encara en faran un quants dies més. Abans que això hagués succeït alguns batles es reuniren per tractar el mal funcionament d'aquest nou servei. Al final no s'ha trobat cap solució, com era d'esperar.

— El dia 1 de març tingué lloc el dia de les illes Balears, enguany a Valldemossa. El nostre poble estigué representat per la Cooperativa. S'hi dugueren productes típics de la foravila santjoanera.

— Les retxes grogues que es pintaren a diferents cap de cantons de la vila ja han donat beneficis al nostre ajuntament. Un tractorer tenia aparcat el tractor devora la plaça del pes i fou multat. No sabem si la quantia fou molt grossa ni si la va pagar. Però suposam que si es paga servirà per pagar la pintura que es va emprar per pintar-les.

— S'està restaurant el molí d'en Mateu Teixidor. Aquest molí és el que en pitjors condicions estava. D'aquesta manera quedarà com a nou per a la posteritat.

— Ja que parlem de restauracions, vos recordarem que el rector, el dia del matinal, va anunciar que enguany es faria obra a la capella de la Sang i als batiports.

— Amb una setmana hi ha hagut dos robatoris més. La nova modalitat és entrar durant el dia i rebostejar per dur-se'n tot els doblers que poden. Aquesta vegada toca el torn a la família de la carnisseria i, pocs dies més tard, a ca n'Antònia Escolana. Els cacos no perden el temps.

— El divendres del Ram vingue el venedor habitual de palmes. Acabà tot el gènere d'una espolsada.

— Després del Ram ve Pasqua. Enguany les celebracions litúrgiques han estat un èxit. La participació ha estat molt superior a la d'altres anys. Processó i càntics donaren color i alegria a unes festes típicament tristes. I no en parlem de panedes i robiols, que han tingut una forta demanda.

— El corresponsal del diari *Ultima Hora* del nostre poble encara no s'ha temut que els noms dels carrers de Sant Joan ja estan normalitzats. A veure si algú li llegeix la cartilla.

— A finals del mes de març l'ONCE ha decidit canviar el venedor del cupó dels cecs. Ara podreu comprar la vostra sort al venedor de Vilafranca, que cada dia es passeja per la vila.

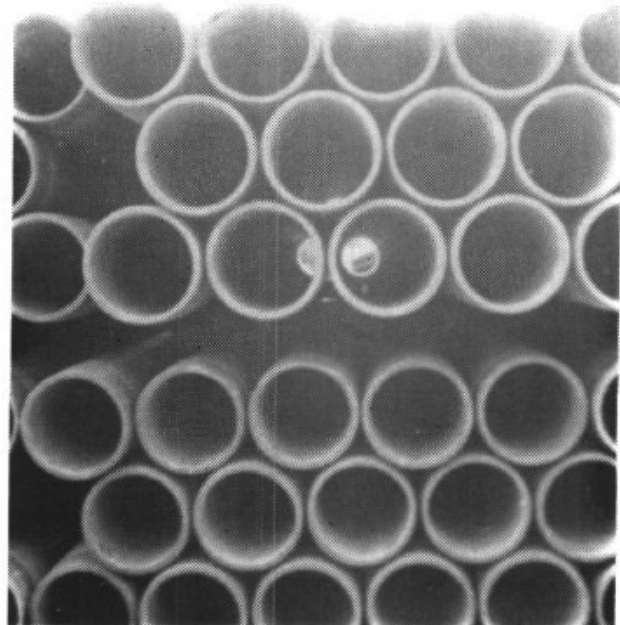
— Ja s'han començat les obres de canalització d'aigua potable i la construcció dels dipòsits reguladors. De moment el carrer Major i alguns carrers perpendiculars ja estan cames a l'aire. Es veu que les eleccions ja són aquí i qualcú, com sempre, vol rentar la cara al poble. I, com és que avui en dia encara es posen canalitzacions amb uralita i no s'empren de plàstic que són les que més duren. les més bones de posar i les que més s'empren?

— El dia 14 d'abril la Peña Motorista organitza un motocros puntuable per al campionat de les Balears.

— El dia 28 d'abril comença el VII Pla de Mallorca de Ciclisme. Sabem que l'equip santjoaner ja s'entrena a les totes. L'etapa que començarà i acabarà a Sant Joan serà el dia 26 de juny.

— L'Associació de la Tercera Edat de Sant Joan organitzà dues conferències a càrrec de Bartomeu Font Obrador sobre la figura de Fra Lluís Jaume. A més a més, continuen les excursions: una a la Calobra i una altra a veure en Xesc Forteza.

— La delegació de l'Obra Cultura té la intenció de fer un grup d'excursionisme. Totes les persones que hi estigueu interessades us podeu dirigir a en Joan Marió. De moment el grup espeleològic ha començat

unes jornades a la serra de Tramuntana. De totes maneres, tots els que no aneu de coves no vos faceu por, ja que no totes les excursions que es faran seran dins forats sinó que n'hi haurà moltes a peu pla.

— Les eleccions ja s'han convocat. Seran el dia 26 de maig. Els motors ja fan renou. A hores d'ara ningú no sap ben bé quantes llistes es presentaran ni qui les encapçalarà. De totes maneres n'hi ha que diuen que com a mínim n'hi haurà sis. Es veu que la gent té moltes ganes d'estar per dins l'ajuntament. Potser s'hi reparteixen molts de confits.

— El dimarts de Pasqua tingué lloc el pancaritat santjoaner a Bonany. Molt de jovent a peu i els senyors s'hi desplaçaren motoritzats. Molta gent i bulla.

— El Govern Balear té previst fer el que anomenen camins verd de Mallorca. Aquest projecte consisteix a fer rutes pedrestes al llarg de tot el Pla. Està previst que n'hagi qualcun que passi pel nostre terme. Els camins privats seran comprats i volen sembrar arbres al llarg d'aquests camins.

— Del 22 al 28 d'abril es farà la Setmana del Llibre. Estan previstes tota una sèrie d'activitats sobre aquesta temàtica: conferències, exposicions, tallers a l'escola, etc. En el seu moment es faran cartells i programes a part.

— Per Pasqua, a més de panades, robiols i misses, hi hagué la tradicional festa dels quintos. Enguany tenien la casa al carrer de l'Ermità. Hi va haver taronjades a balquera i qualche paperina. de tota manera, sembla que les coses acabaren més o menys bé. El dia de Pasqua dugueren trastos al mig de la plaça del rei i el dilluns cantaren panades.

FESTA DEL LLIBRE

Sant Joan

ABRIL 1991

Activitats culturals

Conferències

Exposicions

Concursos

Concerts

etc...

(Hi haurà programes a part)

MIPER MANACOR

Ofertas del 19 de abril al 2 de mayo

ALIMENTACIÓN:

Café 154 natural superior 250 gr.....	139.-
Leche en polvo descremada Molico 250 gr.	199.-
Valencianas Panrico 12 U.....	120.-
Croissants Panrico 4 U.....	153.-
Galletas rellenas de chocolate Ortiz 300 gr.....	98.-
Canapes Ortiz 175 gr.....	82.-
Chocolate relleno El Gorriaga 100 gr.....	99.-
Chocolate Milkcrem El Gorriaga 100 gr.....	99.-
Pasta sopa La Familia 250 gr.....	50.-
Sobre Sopa Gallina Blanca.....	69.-
Caldo de pollo Gallina Blanca 24 past.....	287.-
Arroz extra Unagras kg.....	109.-
Callos La Tila 380 gr.....	222.-
Fabada La Tila 500 gr.....	192.-
Sardinitas en acte. Pay Pay RR-125.....	98.-
Atún Claro en acte. Pay Pay Pack 3 U.....	183.-
Patatas Rosdor 200 gr.....	131.-

BEBIDAS Y LICORES:

zumo Vital melocotón, Piña L.....	111.-
zumo Vital naranja L.....	127.-
Zumo Fruco Melocotón, piña, naranja L.....	111.-
Coca-cola, Fanta naranja, limón lata 33 CC.....	41.-
Vino San Simón.....	110.-
Vino Ramón Roqueta.....	175.-
Cava Rondel Extra.....	324.-
Cava DeLaPierre Glace.....	467.-

CREMERIA:

Yogur Natural Camburcy Pack 8 U.....	175.-
Petit Chamburcy 60 gr. Pack 6 U.....	156.-

PESCADO CONGELADO:

Merluza Blanca Oliver.....	395.-pts/kg
Gamba Roja Oliver.....	1.199.-pts/kg
Pescado sopa Pescanova.....	295.-pts/kg
Rodajas de merluza Pescanova 400 gr.....	322.-
Espinacas Pescanova 400 gr.....	107.-

CHARCUTERIA:

Jamón Serrano S/H Oscar Mayer.....	1.290.-pts/kg
Jamón cocido Casademont.....	785.-pts/kg
Paleta Remier Casademont.....	595.-pts/kg
Bacon Casademont.....	590.-pts/kg

Queso La Cabaña.....	890.-pts/kg
Queso Gardenia.....	731.-pts/kg
Queso Diet. Sveltesse 120 gr.....	98.-
Salchichas Wieners Oscar Mayer 5 U.....	149.-

PERFUMERIA Y LIMPIEZA:

Gel Nella 900 gr.....	228.-
Crema suavizante Vasenol 900 ml.....	299.-
Desodorante Impulso Vivace 95 CC.....	199.-
Pañal Dodot T.Gde. 44 U.....	1.289.-
Servilleta Marpel 100 U.....	68.-
Ajax Pino L.....	99.-

BAZAR:

Aspirador Trineo Phillips HR 6300.....	9.997.-
Secador Capriccio Moulinex 1200 Mod. 97842.....	2.302.-
Exprimidor Moulinex 300 CC Mod. 1242.....	1.701.-
Batidora Master Moulinex 1 ve. Mod. 0112.....	3.142.-
Batidora Master Amas Moulinex Mod. 0082.....	5.164.-
Televisor Color Sanyo 14".....	29.990.-

DISPONEMOS DE UN GRAN SURTIDO EN ARTÍCULOS
DE REGALO PARA EL DÍA DE LA MADRE

BRICOLAGE:

Soldador Portátil 140.....	8.990.-
Pintura plástica Standar Bruguer 5 kg.....	895.-
Pintura plástica Standar Bruguer 15 kg.....	2.655.-
Pintura plástica Standar Bruguer 30 kg.....	4.865.-
Batería coche Varta desde.....	5.995.-
Estantería metálica.....	2.595.-
Mando ducha Masaje.....	1.195.-
Conjunto Mango ducha + flexible.....	1.295.-
Silla Piccolo.....	895.-

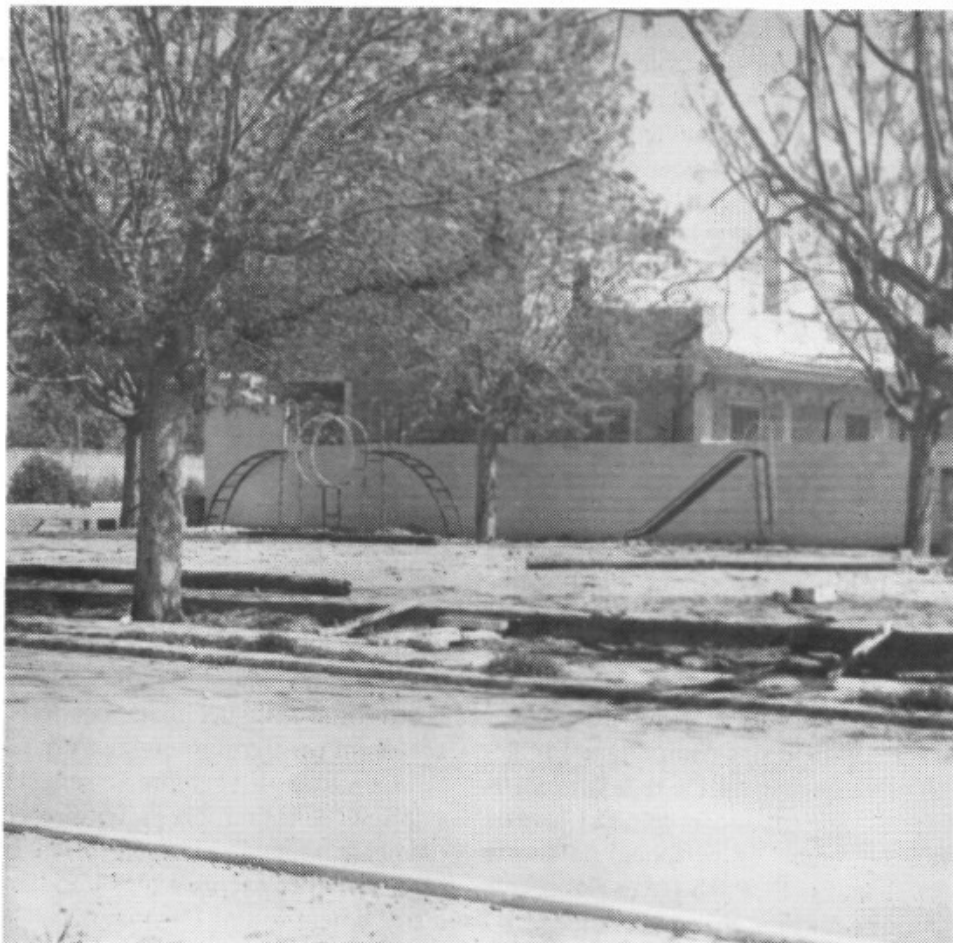
MENAJE:

Est. 6 tazas café C/ plato decoración surf.....	995.-
Maletín Picnic 34 pzas. surtido.....	1.495.-
Lote 3 perchas plástico.....	159.-

TEXTIL:

Toalla peluquería.....	195.-
Toalla listadas.....	195.-
Braga señora surtida.....	185.-
Albornoz surtido.....	995.-
Camisetas manga corta.....	500.-

L'ULL DE VIDRE

Parafrasejant un comentarista local d'un diari ciutadà, podem donar per segur que, d'aquí a uns anys, a Sant Joan tindrem una legió de tennistes que faran empal·lidir na Gabriela Sabatini; això, és clar, si se saben moure dins el poc espai que queda als exteriors de la pista de tennis que s'està construint a l'antic "parque". Així mateix, els al·lots que vagin a engronsar-se al parc, ho hauran de fer a l'ombra i amb casc, ja que qualcú ha tengut la meravellosa idea de posar els estris per al solaç infantil just a l'ombra de la casa veïna del parc.

EL PACTE

Quan el mes d'agost de 1987 els representants locals del PSM(1) vàrem decidir aprofitar la possibilitat d'entrar a formar part del govern de l'ajuntament, no pensàvem de cap manera que aquesta decisió dugués el nostre partit cap a una petita catàstrofe local. De fet tots sabem que arriscàvem molt, però així i tot la majoria vàrem creure que era més convenient aprofitar les circumstàncies, i intentar fer qualche cosa positiva provant de posar en pràctica una part del nostre programa des de dins de l'ajuntament, ja que l'experiència d'estar quatre anys a l'oposició, fora cap possibilitat de fer res en absolut, no ens era gens atractiva per repetir-la. Una altra raó que va pesar molt a l'hora de prendre la decisió, va ser la de donar a l'ajuntament una operativitat com a tal, ja que les tensions personals entre els components locals d'UM (3 regidors) i AP (altres tres), feien planejar sobre la casa de la vila el fantasma de la inoperància i del col.lapse burocràtic.

Les nostres argumentacions eren plenament vàlides dins el pla teòric, però poc a poc, dur a la pràctica aquesta experiència es va anar transformant en un autèntic *Via-Crucis*. El fet és que els regidors d'UM, tots ells amb molta experiència en el càrrec (*rates velles*), aconseguiren que els seus aliats fessin feina per ells fora atorgar cap contraprestació important: El CDS (Sebastià Florit) es va quedar amb la regidoria d'Hisenda, però fora aconseguir mai ser escoltat a l'hora de prendre una decisió, amb l'única funció de firmar talons per pagar factures. El PSM (Joan Sastre) va assumir la regidoria de Cultura, en la qual, l'única cosa important que se li va permetre al PSM va ser organitzar les Festes Patronals i poca cosa més.

Què vàrem intentar fer els del PSM dins l'ajuntament? Moltes coses:

Primer de tot, fixar un pressupost per a les despeses i activitats de cada regidoria, especialment per a la de Cultura. El sr. batle i els seus regidors sempre trobaren emperons a aquesta exigència del PSM. Una cosa tant bàsica com aquesta, va ser impossible d'aconseguir, i el regidor de cultura no va poder saber mai de quins doblers disposava per a les distintes manifestacions culturals que es fan al poble.

El PSM va intentar en tot moment fer veure a l'equip del batle que un poble com el nostre, amb un pressupost més que discret, no es pot embarcar en obres faraòniques, que a la llarga li generaran considerables despeses de manteniment, senzillament perquè arriba-

rà un moment que no les podrà mantenir (pagar). La resposta va ser sempre la mateixa: tots els intents topaven amb l'actitud despectiva dels tres regidors d'UM. El cas més flagrant es va donar quan els del PSM convocàrem una reunió per parlar del tema de la construcció de l'edifici de la *Tercera Edat*. El PSM va intentar fer veure al sr. batle que fora un estudi seriós de la utilitat de l'edifici una vegada contruït, no es podien gastar alegrement prop de cent milions de pessetes (sí, 100.000.000), que això era hipotecar el poble per molts d'anys, i que abans de començar l'obra, s'havia de mirar si hi havia sol.lucions alternatives que sortissin més barates a la butxaca dels santjoaners, que en definitiva i a la llarga serem els qui pagarem. El batle, que es va comprometre a anar a parlar amb les Germanes de la Caritat sobre la possibilitat que l'edifici del convent fes, a la llarga, la mateixa funció que la futura residència, no va complir la seva paraula. Qui sí en va parlar, del tema, i molt, va ser Joan Matas Gayà (UM) però no amb les monjes: a la barra de Can Tronca proclamant als quatre vents que els del PSM volien treure les monges. Com en altres ocasions, la pressió social promoguda per les mentides i calúmnies dels nostres mal avinguts aliats, ens feren acotar el cap i acabàrem per transigir en la nostra postura.

La nostra idea sempre va ser establir un ordre de prioritats de les millores a fer dins el poble, i així ho predicàrem sempre a l'equip del batle. Seguint aquesta idea, seria per exemple més important reconstruir el teatre, dotant-lo amb l'estructura necessària per poder-hi interpretar obres de teatre, en comptes de gastar cent milions en un edifici, que a la llarga no serà més que un bar exempte d'impostos; seria també més important construir una depuradora per reciclar les aigües brutes, i així evitar males olors i possibles focus d'infeccions, que construir una piscina municipal o una plaça de nou milions de pessetes; i es podria seguir la llista amb altres temes, com neteja de torrents, condicionament i asfaltat de camins rurals i carrers, etc. Evidentment, i com es pot constatar amb la majoria de les obres que s'han duit a terme durant els quatre darrers anys, va ser com predicar en el desert, cosa que, segons els personatges públics els dóna molt de mèrit, però que en política no té cap resultat positiu.

El PSM va intentar també obrir un debat, dins l'ajuntament, sobre les condicions que s'haurien de donar dins el poble per crear llocs de feina, i amb un

termini de temps adequat, aconseguir-ho fer mínimament atractiu i habitable a un determinat sector de la població, que cada vegada s'allunya més del poble: els joves. Igualment que en altres ocasions, va ser com envestir de cap a una paret. Els nostres arguments i idees sobre el tema toparen amb la caparrudesa i modos de fer arcaics de l'equip del batle.

Sempre hem cregut que una cosa molt important per a la gent que viu a Sant Joan és tenir un ajuntament amb una administració oberta, que faciliti l'accés a tota classe de serveis, i que serveixi de pont amb altres administracions. Hi ha una quantitat impressionant de línies d'ajuda cap al ciutadà, per part de conselleries de la Comunitat Autònoma, de delegacions de ministeris del govern central, etc., a les quals un santjoaner hi pot difícilment arribar. Seria un magnífic servei al poble i als seus habitants, que l'ajuntament donàs un camí a la gent del poble per poder accedir amb facilitat a aquestes ajudes. Com totes les altres, aquesta proposta del PSM va pegar dins el pou fora fons dels beneficis polítics a curt plaç de l'equip d'UM.

Mai no estarem en desacord amb les obres que s'han fet, però sí en la manera que s'han fet. La planificació ha estat mínima: tendrem una plaça-pistesportiu a un lloc, una piscina-pista de tennis a un

altre, el camp de futbol a Son Juny, una Casa de Cultura-sala de festes-bar emmig del poble. A altres pobles hi han aplicat un poc més seny, i amb els mateixos doblers, ho han unificat tot, amb tots els avantatges que això comporta. És una més de les idees que no hi va haver manera de fer entrar dins la closca dels personatges que duen la batuta dins l'ajuntament.

A pesar de tot, vàrem trobar oportú no abandonar el *pacte* a tres bandes que ens havia minat la moral, precisament per les dues raons principals que ens havien empès a acceptar-lo: permetre que l'ajuntament de Sant Joan fos operatiu com a tal, i intentar fer alguna cosa positiva pel poble, o almenys introduir dins els òrgans de govern de l'ajuntament elements de discussió que els altres partits i els seus regidors, per sí mateixos, tal vegada no s'haguessin plantejat mai.

I aquestes dues raons continuen essent, en essència, les que ens mouen, a la gent del PSM de Sant Joan, a tornar presentar una llista de candidats a les eleccions municipals del 22 de maig. No podem deixar d'intentar encaminar el futur del nostre poble cap allà on creim que hi ha la seva supervivència, que també és la nostra.

Joan Sastre Joan

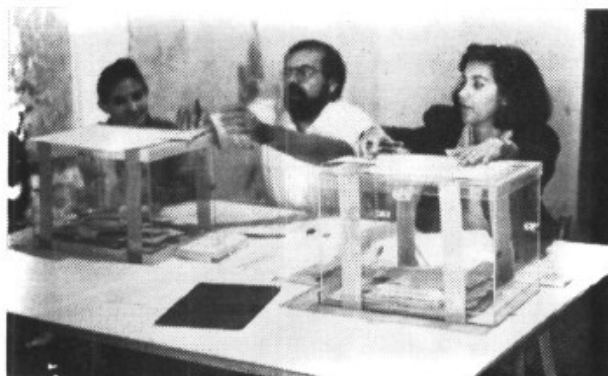
REFLEXIONS EN VEU ALTA

Les eleccions són aquí i la gent comença a posar-se nerviosa. Els diferents grups polítics fan corredisses cap aquí i cap allà. Molta gent té ganes de comandar. Es veu que això d'estar dins l'ajuntament és una cosa o molt important o que dóna moltes gratificacions. No sé. Però crec que unes eleccions són bastant importants. Hi ha molta gent que no creu en això de les eleccions. No sé per què. Convindria que tothom prengués una decisió responsable.

A hores d'ara no sé si a Sant Joan hi haurà dues, tres, quatre, cinc, sis o set llistes municipals. Les coses estan molt calentes. La dreta potser farà tres o quatre llistes. Ningú no vol quedar fora. On s'ha vist mai que regidors actuals vagin més amunt del tercer lloc. Creuen que no sortiran i volen fer més llistes. El centre està fet una olla de caragols. No saben si tenen líder, si tenen llista... L'esquerra sembla que vol fer una passa endavant i presentar una llista absolutament renovada.

L'única cosa certa és que, d'un milenar de vots, la dreta, faci les llistes que faci, se'n durà no més de sis-cents o set-cents vots. Això és el vot de la gent gran. Que és el model del nostre poble. L'única cosa que pot fer canviar aquest vot és la idea que els fills intentin fer veure als grans que els seus néts, així com estan ara, no tindran molt de futur.

Joan Font

Cooperativa Agrícola
SANT JOAN

tota casta de productes per al camp

Elèctrica
PEP DES SAIG

instal·lacions elèctriques
xarxes de baixa tensió
subministraments elèctrics

Consistori, 8 tel. 52 63 23
Sant Joan

TANCAT, I A MADRID

Ho sabeu tots: Macià Manera ha estat condemnat a sis anys de presó perquè un jutge espanyol ha considerat que pertanyia a Terra Lliure; així mateix, no se'l va considerar culpable del delictes de tinença d'explosius.

Això és el que es diu pel carrer: Macià Manera ha estat condemnat a sis anys perquè, després de tenir-lo tancat durant més d'un any i mig, no el podien deixar anar sense condemnar-lo *un poquet*. Perquè la policia i la justícia espanyola, des del segon dia que l'agafaren, ja saberen que s'havien equivocat de persona, i també de país; com qualsevol mallorquí haurà pogut comprovar, a Mallorca, l'acte terrorista de més greus conseqüències ha estat l'incendi al repetidor de TV3.

I aquestes són les proves que han fet que un jutge espanyol condemnés el jove monturíer: va assistir a una suposada reunió de Terra Lliure (que ell sempre ha dit que era de Catalunya Lliure —organització política NO armada—, i a la qual també assistiren els dos homes que han estat jutjats juntament amb Macià Manera i que NO han estat condemnats); es va declarar de Terra Lliure davant la policia, el tercer dia després de ser detingut (no calen comentaris sobre el seu més que probable mal estat físic i psíquic i, conseqüentment, sobre el valor d'aquesta declaració; i no calen comentaris perquè aquesta és precisament la prova *més greu* en contra de Manera: la seva pròpia declaració; cal dir que els altres i culpats declararen que NO eren membres d'aquesta organització armada); és independentista (i aquest és el veritable *pecat*).

Podem ben bé pensar que si en Macià hagués estat a Mallorca quan escaltà el petard davant Hisenda també li ho haurien penjat. Si no ho han fet és perquè era massa evident que en Macià no habitava a Mallorca en aquelles dates. I pel que fa a l'acusació de tinença d'explosius, després de la bona feina feta per l'advocat, per part del jutge era emmedar-se massa si acceptava les tesis del fiscal, així que ho deixà córrer i s'aferrà allà on pogué: pertinença a banda armada, que és una acusació que pel que es veu no cal demostrar, ans més bé al contrari: el que qualsevol mallorquí ha de demostrar és que NO pertany a una banda armada. I

aquesta darrera afirmació no és cap exabrupte: els mallorquins que exercim el nacionalisme militant —i que, en conseqüència, el predicam— no estam exemptes de cap sospita per part dels protectors de l'estat i dels seus organismes d'autodefensa (la repressió de les forces de seguretat, la propaganda i la intoxicació dels mitjans de comunicació propers a l'estat, les coaccions dels òrgans administratius...); és per això que no és exagerada l'afirmació que qualsevol mallorquí —que faci acte públic de mallorquinitat, de catalanitat— ha de demostrar —i de vegades, com hem vist, davant un jutge— que NO pertany a una banda armada.

Els espanyols, doncs, han jugat la seva carta sense el més mínim escrúpol: han condemnat en Macià a sis anys, dels quals ja n'ha complit un i nou mesos; això vol dir que d'aquí a un any i mig en Macià serà al carrer (ha fet uns quants centenars d'hores d'estudi de dret, cosa que rebaixa la pena; té un bon comportament...); per això, el misser no ha recorregut la sentència, ja que els tràmits legals serien més llargs que no la mateixa condemna.

Aquest es, en poques paraules, el relat de les causes que han fet que un mallorquí arribàs fins a una presó d'Espanya sense haver fet cap altre mal que demostrar públicament la seva mallorquinitat. És, en definitiva, el relat d'una de tantes mostres de la persecució política de tot un poble: el nostre.

Mateu Sastre i Joan

NO TÉ RES A VEURE AMB NOSALTRES

Una de les noves cadenes de televisió privada no es cansa de recordar-nos que té molt a veure amb «noltros». Antena 3 de televisió ens diu que *tenemos mucho que ver contigo*. Un que encara no acaba de saber ben bé què és el que té a veure amb ells cada dia està més astorat. Antena 3 és la primera televisió privada que ha posat en marxa informatius locals, entre altres programes, en què es desconnecta de la seu central a Madrid.

Un, il·lusionat, creia que la televisió que vol tenir més a veure amb cada un de nosaltres, quan es desconnectaria de la casa mare de Madrid, utilitzaria com a vehicle de comunicació la llengua pròpia de cada una de les comunitats autònomes on es produiria la desconnexió. O almanco que la usarien en un cinquanta per cent del temps d'emissió. O almanco en un vint-i-cinc per cent. O...

Però no, com diuen el castellans, «el nostre goig en un pou». Els presentadors dels informatius, que són catalanoparlants, saluden els telespectadors amb un *Buenos días* que posa els pèls de punta. I a partir d'aquest *Buenos días* se succeeixen frases com aquesta: «*El concejal de urbanismo de l'Ajuntament de Manacor, el señor Bartomeu Ferrer, ha inaugurado la segona Mostra de cercadors fins de carretons de batre, que tiene lugar en el Parc municipal. En la misma pueden contemplarse hermosas eines de fora vila, antiguos carretons de batre, y toda clase de ormetjos pels animals de càrrega...*»

Curiosament, cap dels presentadors no es posa gens vermell ni mica, ni molt menys es mor de l'esforç realitzat fent una mescla tan verinosa.

El circuit regional d'Antena 3 a Mallorca, per anomenar-lo d'alguna manera, pertany al Grupo-Serra, del conegut editor Pedro Serra, que edita els diaris *Ultima Hora* i *Baleares* i, a més a més, és propietari de les emissores Antena 3 i Radio 80, entre moltes altres coses. Dic entre moltes altres coses perquè, a tots aquests mitjans de comunicació que utilitzen exclusivament el castellà, cal afegir-n'hi dos: el diari *Majorca-Bulletin*, que s'edita en anglès, i l'emissora de ràdio Antena 3-Internacional, que fa programes en anglès, alemany, francès, etc. Per tant,

no és gens estrany que les hores que el seu grup produeix siguin en castellà.

A més de tot el que he dit fins ara el Grupo-Serra fa algunes coses en català, però es dóna la casualitat que sempre totes estan patrocinades o bé pel Consell Insular de Mallorca o bé pel Govern Balear. D'aquestes iniciatives poden esmentar *La gran enciclopèdia de Mallorca*, els *150 escuts de llinatges mallorquins* o la transformació d'Antena 3-Internacional, els vespres i pagant, en Ràdio Jove, del Govern Balear.

És a dir que el senyor Pedro Serra només té iniciatives en català quan pot cobrar-les amb doblers públics. Personalment no crec que vagi molt malament. Qui sí que hi va són els polítics que el subvencionen, ja que amb tots aquests doblers que regala a Pedro Serra i un poc més d'iniciativa, el Govern Balear podria crear o subvencionar mitjans de comunicació totalment en català. Però els nostres polítics prefereixen subvencionar senyors que només usen la nostra llengua cobrant de les institucions, per després usar a totes les altres iniciatives i negocis periodístics una altra llengua tan «pròpia» de Mallorca com el castellà. Crec que el Rei en Jaume, quan va dir allò de «vergonya cavallers, vergonya», ja pensava en els polítics com els que subvencionen el Grupo-Serra i en personatges com el seu president.

No voldria acabar el sermó sense fer notar una cosa curiosa. El periodista de *El Día-16* Antonio Alemany no es cansa de publicar al seu diari, sempre en castellà, crítiques als presentadors de l'Informatiu Balear de TVE. Critica que quan comença el programa saluden amb un «Bona tarda», locució, segons ell, no gaire mallorquina, sinó més bé barcelonina. ara que una emis. ora de televisió com Antena 3 obri el seu informatiu local amb un «*Buenas tardes*» no diu res. Deu ser que el «*Buenas tardes*», en castellà, sí que és ben mallorquí. El Bonjesús ja va dir que hi havia gent que tenia més bo de fer veure una palla dins l'ull d'un altre que un biga dins el seu. L'Informatiu Balear sempre va estat atacat perquè no emprava un mallorquí, diguem-ne, pur, és a dir, emprant els articles salats «es» i «sa», entre altres coses. Ara que una altra televisió utilitza el castellà per als seus

programes «autonòmics», cap dels crítics d'abans obri la boca. No demanen que en lloc del castellà usin el mallorquí pur. Per què? Molt senzill. Perquè abans no podien demanar directament que l'Informatiu Balear es fes en castellà, ja que el seu invent d'«estimem lo nostro» se n'aniria a fer punyetes. En canvi, sense haver hagut de fer cap esforç ja tenen els programes d'Antena 3 a Mallorca en castellà i no diuen res. Mostren les seves vertaderes intencions: embullar la gent amb tot això de si mallorquí o català, que si «Bona tarda» o «Bones tardes»; com si això fos un problema molt greu. I ja ho veurem a llarg termini.

Juguen amb avantatge: el seu garbell té els forats molt petits quan ens han de jutjar, però quan

s'han de jutjar a ells el garbell no té malla, és un sol forat, gran i immens, i tot passa. Tenen la màniga molt estreta quan es tracta de parlar dels drets lingüístics dels nats aquí i molt ampla quan els drets són els dels que han vingut aquí de fora portant una llengua distinta a la nostra. Per tant, cal respectar el màxim, segons ells, els drets i fins i tot els «televisius» d'aquests que han vingut aquí per voluntat pròpia.

A llarg termini, si no hi posam remei, només ens deixaran parlar la nostra llengua amb la padrina dins la cuina. Això a aquells que els quedi padrina, ja que els altres...

Andreu Bauçà

**En memòria de Toni Jaume,
«de Calicant»
EPD**

Pel seu esser bondadós
molta gent l'apreciava
ell a ningú agraviava.
Tenia un cor generós
i es fer bé li agradava.
Preguem en el Redemptor
i a Nostra Mare Maria
que l'hagin ben acuit
i li hagin concedit
en el Cel una cadira
en recompensa des bé que ha fet
en sa seva vida.

**En memòria de madò Feleta
EPD**

En es carrer de Bons Aires
una gran dona hi vivia
que per la seva bonda
de moltes se distingia
li deien madò Feleta
i era tan agudeta
que es seu esser m'embellia
era molt servicient, educada i agraïda
i fins en es darrers extrems
va conservar s'alegria
que l'hagi ben acuida
Nostro Senyor Déu Omnipotent.

Catalina Jaume

CA NA
BLANCH

Amb motiu de la
Festa del Llibre
farem bones ofertes

c/ Bellavista, 33

Sant Joan

RESTAURANT

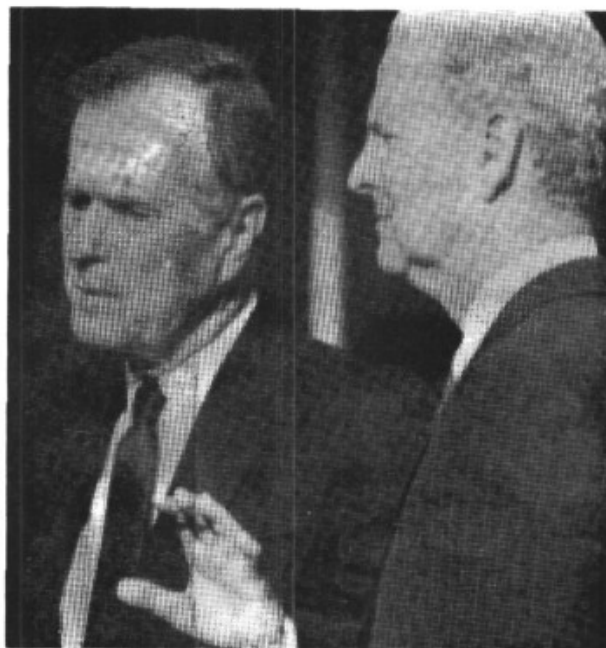
SA TORRE DE S'AIGO

Sant Joan

EL GRAN POLICIA ESTÀ CANSAT?

El gran policia encarregat de la pau mundial està cansat. Després de recórrer milers de quilòmetres per arribar a Aràbia Saudita, després de tragar cèntims de milers de soldats, material, armament..., per alliberar Kuwait, ara, una vegada aconseguit l'objectiu s'ha cansat. O almenys això sembla, una vegada analitzats els esdeveniments que se succeeixen a la zona. Els americans i els seus aliats han aconseguit alliberar Kuwait de les mans dels invasors i s'han instal·lat al sud de l'Iraq. El poble kurd del nord d'aquest estat, que reclama la independència, i el xiita al sud, que reclama la islamització del règim, s'han aixecat contra el més gran enemic que, segons sembla, l'Occident hagi tingut mai: en Saddam Husayn. Ja ho veis, semblava que amb un poc d'ajuda de la coalició internacional el Gran Tirà, malmenat, cauria. Idò no. S'han quedat aturats, mentre el dictador ha bombardejat amb napalm, armes químiques, bombes fòsfor..., els enemics d'una forma indiscriminada: civils, nins, dones, vells, tots han rebut. Els americans, a uns centenars de quilòmetres, amb tota la immensa maquinària de guerra intacta, que amb 24 hores més podien acabar totalment amb el seu gran enemic, s'ho miren com si d'una pel·lícula es tractàs.

El perquè sembla senzill: malgrat Iraq i Kuwait tinguin en comú el mateix desert, són estats diferents. Hi ha doncs una frontera invisible, artificiosament traçada. En canvi, entre el Kurdistan i l'Iraq no hi ha cap frontera artificial, pertanyen al mateix estat. És, doncs, un problema de retxes damunt

mapes de paper, no de nins i dones innocents morts i malferits.

Per altra banda ni els kurds ni els xiites tenen grans inversions a l'estranger, no fan turisme de grans rics ni tot això que sí feien els xeics kuwaitis. És, doncs, un problema de doblers i poders.

Mentrestant, aquí la gent que s'havia quedat mirant durant dies i dies la gran operació tempesta del desert per alliberar Kuwait, com si d'una pel·lícula d'en John Wayne es tractàs, ha quedat muda. Ha arribat l'hora de les reflexions.

Andreu Bauçà

BAR

CAN TRONCA

Palma, 1
tel. 52 60 97
Sant Joan

"la Caixa"

SANT JOAN

MOREN DE FAM

Fins fa molt poc cada casa, cada grup social s'abastia ell sol de gran part dels productes que necessitava. Les coses externes eren un luxe reservat a uns grups concrets, o en certes ocasions excepcionals. Els homes en unes funcions i les dones en unes altres coneixien i transformaven ells mateixos gran part dels articles que necessitaven. Ara, la vida és més complexa i ens hem avesat a anar als comerços a cercar el que necessitam, a dependre el màxim d'uns serveis de manteniment o de renovació, al fet que ens donin les coes fetes, privilegi que abans era d'uns pcs afortunats. Tenir i obtenir són els nostres motors, i això suposa una falta de com unicació amb el nostre propi entorn.

Amb tots els avantatges que suposa obrir una llauna de la fruita més topical, posar la clau al contacte d'un vehicle, omplir l'aire de música gràcies a sofisticats sistemes electrònics (posin exemples), al fet de menjar una patata que un mateix ha cultivat, de posar-se un vestit que un mateix ha tallat i cosit, omplir l'aire amb la pròpia veu té una qualitat creativa que es perd amb les coses "de prèstec".

Amb aquest costum que, sense parar compte, hem anat aprenent de posseir passivament, al final de la jornada, quan ja estam cansats, obrim el dairi, encenem la tele i anam adquirint passivament idees prefabricades que després feim nostres i amollam sense adonar-nos que no sabem d'on han sortit.

Hi ha una idea d'aquestes que volen pels aires de la nostra societat, que ens diu que l'agricultura

moderna na de salvar el món de la seva fam. Ho sabem i no ho dubtem. És tan lògic, tan evident, tots ho sabem. Però d'on ve aquesta idea? Per què ho sabem amb tanta seguretat? En què ens basam que ho veim tan clar? Si començam a interessar-nos pel tema, si començam a llegir al respecte, ens trobam uns fets que ens diuen tot el contrari.

La revolució verda havia de salvar la humanitat de la fam. Noves llavors, deien, produiran unes collites tan grans que el tercer món podrà alimentar tots els seus fills. Només falta concretar un petit detall: el dia que això es produirà. Avui, l'agricultura extensiva és causa de fam i de desertització. Les tècniques imposades per interessos estranys als de les àrees on s'apliquen redueixen a la misèria els habitants d'aquests països que coneixem com el tercer món. Aquest és un fet que s'està produint avui mateix. Les mesures de protecció dels consumidors i del medi ambient en el primer món han fet que les companyies exportassin a països més indefensos els problemes de contaminació i de domini del mercat. La revolució verda, que ja fa més de cent anys que havia de solucionar els problemes de fam, no tan sols no ho ha aconseguit, sinó que s'ha convertit en un gegant terrorífic, devorador de terres, devorador de tot el que es posa en el seu camí, fins i tot de la dignitat humana.

Trencapinyons

De petit ho havia sentit tant i tant, els grans en xerraven dia i nit, els diaris celebraven l'arribada de cada un d'ells a les illes, els envoltava un halo tan magnífic i enlluernador que quan va tenir edat suficient per recórrer el món va despedir-se de son pare i de sa mare, de germans i d'amics per anar a conèixer-ne un personalment. Va creuar moltes fronteres, va conèixer pobles i costums, va seure a la taula de rics i de pobres, va tastar glòria i misèries. La seva persona es va enriquir, els seus horitzonts es varen ampliar, la seva comprensió es va aprofundir. Per fi, va sentir enyorança i va decidir tornar a ca seva. Però va tornar sense haver-ne conegut cap. Aquell somni d'infància

que l'havia impulsat a recórrer el món va quedar com un somni que no s'acompliria. No havia conegut mai ni mai no coneixeria un gran ric que repartís riquesa amb generositat, aquell personatge mític de la seva infància no existia. Per això, quan va llegir que unes mesures protectores dels recursos i dels béns generals havien suposat que es deixàs d'invertir una doblorada en aquestes terres, va somriure. Sabia que els grans inversors cerquen incrementar els seus béns, no compartir-los. Per què haver d'esperar que els caiguin quatre monedes de les butxaques? Avui que s'estilen les targetes de crèdit, això és de cada pic més difícil.

CANÇONS D'EN PEP NOFRE, DE MONTUÏRI

Josep Gomila i Mesquida, *Nofre o des Moll* (1879-1962), és l'autor d'aquest llarg glosat, que ens plau oferir-vos. Nadiu de la vila veïnada de Montuïri, foraviler, habitava per s'Almudaina, com ell solia dir:

Aquest vell montuïrer
viu a una Mudaineta,
no és que sapi molta lletra
però cançons en sap fer.

Hem transcrit aquest glosat d'una vella plagueta sense cobertes, per la qual cosa no hem pogut esbrinar

quan fou editada. Probablement sia anterior a la mort del llegendari ciclista sineuer Francesc Alomar Florit, *de sa Rota*, que morí en accident l'any 1955, i a qui el glosador montuïrer dedica una part del glosat.

Testimonis orals, contenen de la presència d'aquest glosador a la festa del Quart Diumenge a Consolació, on posava a la venda les seves plagues de gloses.

Allusions al vici de flastomar, consells als fadrins i fadrines i és coses, tot això podem assaborir si llegim l'aplec de cançons que presentà en Pep Nofre a les Beneïdes de sant Antoni de no sabem quin any.

Per la gràcia del Senyor
aquí he vengut colcant
per fer visita an el sant
que avui tenim per patró,
que molts d'anys sa nació
puguem venir a visitar-lo
amb salut i molta baldor
que és lo que anam desitjant;
essent que li estic davant
per favor vull demanar
an el senyor capellà
que beneesqui es bestiar
i la gent, qui està esperant.

Davant tota sa gentada
an el Creador demanaré
i a sant Antoni també
que ara aquest estiu que ve,
si troba que mos convé,
que mos envii una bona anyada
que siga grossa i granada
perquè molts l'han de mester.

Sa gargamella no ens serveix
per dar força an es meu braç
perquè ja no tenc barram
i es meu cos ja se podreix,
però som fresc per avès
demostrar tot lo que sé.
si em dóna temps es fosser
de dur-me'n an es sementer

que pobre, ric i cavaller
allà tothom s'hi aboleix.

Demana an el Creador
an el Fill i lo Esperit Sant
que em doni sebre bastant
i molta de cavil·lació
per jo dar qualque lliçó
que servesqui per sermó
a sa gent qui m'està escoltant.

No vendrà a una ni dues
quantra posaré ses deu
les don an es mateix preu
tant si són cuites com crues
jo sempre en tenc de madures
qui són dolces com sa mel,
ensenyen es camí del cel
a ses persones agudes,
però si són testarrudes
los ne se fe com a fel.

Som un glosador novell
de setanta-quatre anys d'edat
i me som posat pes cap
demostrar a la humanitat
lo que tenc an es cervell;
me vull donar a sentir
per tota Mallorca entera
i per part estrangera
si puc abans de morir.

I per allà i per aquí
crec que qualcú podrà dir
que en Pep Nofre des Moll
sap fer en bon mallorquí
moltes cançons de primera.

Ara, a sa darrera edat,
som volgut demostrar
que, si vull, jo sé glosar
i en cançons puc ensenyar
sa gent de la humanitat.
En cançons jo donaré
a tothom instruccions
amb unes bones lliçons
mescladetes amb cançons
i seran com a sermons
fets d'un bon missioner.

Lo que tenc dins sa memòria
ara vos ho vull explicar
i a tots vos vull avisar
que heu de deixar de flastomar
i que vos heu de comanar
an el Sant Abat Antoni
i vos duga a la Santa Glòria,
que en aqueix poble el dimoni
no hi trobi res que pelar.

Es qui és flastomador
que deixi de flastomar
perquè si se vol salvar

llavors s'ha de confessar;
i agravia nostre senyor,
que Ell de tots és senyor,
que si vol mos pot condemnar
i dar-mos salvació.

Fa molt lleig una persona
flastomar a nostro Senyor,
Ell de tor és el Senyor
tant d'animal com persones,
i fa molt lleig una persona
an aquell que tot li dóna
encara flastomar-lo.

Es flastomar és un vici
que és ben igual des fumar,
molts no el saben deixar
i hi tenen perjudici,
si és una flastomada d'ofici
aixuixinos sense malici
ja el me senten flastomar.

Es flastomar és un avès
que dóna poc interès,
es flastomar és per demés
perquè no hi guanyen dobbés
i llavors a Déu tenen ofès.

Germans meus, no flastomeu,
que tateix no hi guanyau res,
damunt lo que estic entès
qui flastoma afegeix pes
a damunt sa seva creu.

Es flastomar és horrorós,
fa molt lleig es flastomar,
qui no deixarà es flastomar
es dia que mort serà
s'ànima haurà de parar
amb lo dimoni feroç.

Sant Antoni gloriós
donau-mos bons pensaments,
que tornin bons es dolents
i que tots poguem salvar-mos;
i an aquell jardí preciós
que tos poguem abraçar-mos,
cadascú amb sos seus parents.

Ets infants, pares i mares
que tots se pugin salvar
i eternament puguin estar
an es jardí de los sants pares.

Som Gomila de llinatge
i Pep Nofre de malnom,
creis-me, desig per tothom
pa a voler i companatge.

Tant pes pobre com pes ric
ho desig per cada qual,
un endiot per Nadal
i, a Pasco, xot i cabrit.
Cada anys a Pasco Florit
bones coques i bons robiols,
que això són uns grans consols
tant pes pobre com pes ric.

No n'he dites una quinta part
de ses que tenc pensades,
si jo les hagués contemplades
com les hauria acabades
pensau si seria tard.

Si hagués contemplat ses cançons
com es de sa companyia
no hagués bastat un dia
per jo dir-vos ses cançons,
perquè en duc plens es calçons,
butxaques i butxaques,
i per davall sa camia.

Supòs que ja estau cansats
de sentir-me predicar,
que això de tant glosar
ja són com a desbarats,
però tots es qui m'heu escoltats
i tots es qui estau enterrats
i tots es qui an es poble hi ha,
es vius jo vull avisar
que deixin de flastomar
i que a Déu s'han de comanar
que tots mos poguem abraçar
allà, an el cel, tots plegats.

Més de cent i altres cent
vos ne podria mostrar,
si els voleu escoltar
les vos puc fer avinent,
dins sa memori les tenc
i per dir-les vaig tant corrent,
com s'aigo per un torrent
qui va de cap a la mar,
però he arribat a afinar
que ja és hora d'acabar,
que molts ja tenen talent,
si tenia es meu avinent

jo el me passaria al vol,
que es meu cos no té consol
per falta d'aliment.

Sa despedida vull dar
an el Sant Abat Antoni,
que mos alliber del dimoni
i que tots mos poguem salvar.
Donaré sa despedida
an es batle i senyor rector
i a tota sa nació
que Jesús Nostro Senyor
que mos don molts anys de vida,
i en salut i alegria
que cada any poguem venir
aquí a veure beneir
i que tenguem per engolir
una botella de vi,
arròs i carn aquest dia
i llavonses per darrerria
un tros de porcella rostida
i pau amb sa companyia,
qui és sa més grossa alegria
que el món poguem tenir
i llavò en venir sa fi
mos vegem tots dins es jardí
de Jesús fill de Maria.

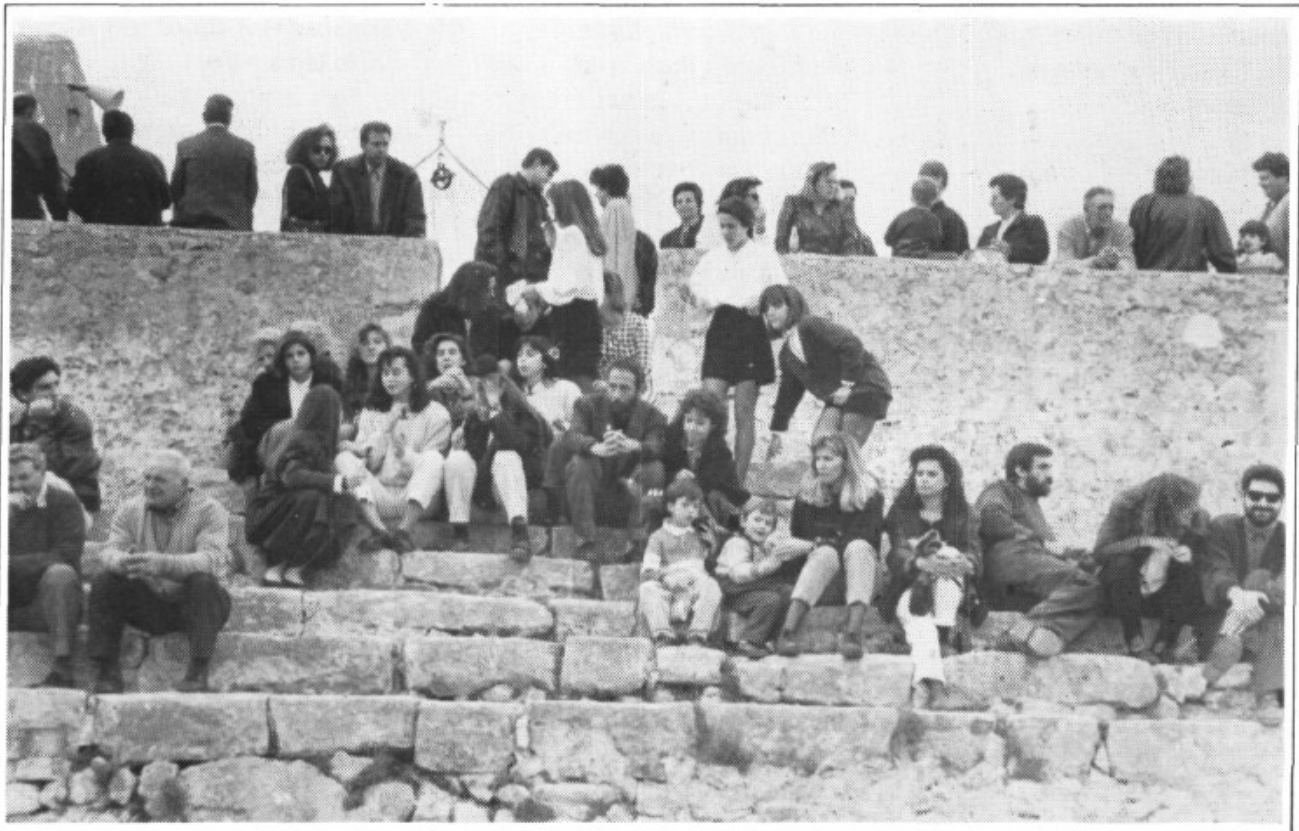
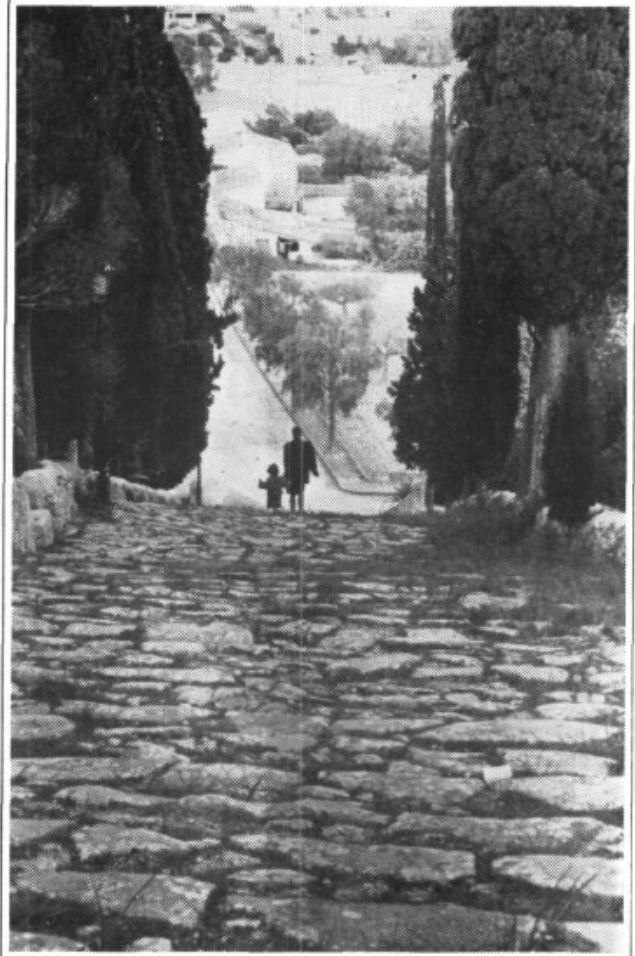
Es meu sebre desembarassa
com estic embarassat,
germans meus aquest glosat
que jo tenia pensat
per Sant Antoni Abat
aquell ui m'haurà comprat,
si el duu ben estudiat,
el tendrà dins es seu cap
sense anar a escoltar a plaça.

Que jo volia publicar,
germans, aquella glosada,
es dia de sa colcada
s'ego anava erugada,
i jo sa garganta espaiada
domés la vaig començar,
a sa llibreta la vaig posar
i es qui l'hem compraria
sé cert que hi porà passar
una llargueta vetlada.

(Aquest glosat continuarà al pròxim
número de *Mel i Sucre*)

Francesc Canuto i Bauçà

el PA i el PEIX

EN FLAQUER VA FER PANADES *

ANGÚNIES D'UN PECADOR

(Segons un fet real succeït en aquesta vila)

En Flaquer va fer panades
i les va fer es Divenres Sant
i ell no hauria pecat tant
si no les haguera tastades

Tres panades se menjà
i llavors un robiol
i amb el cor farcit de dol
se'n va anar a confessar

En Flaquer va fer panades
i les va fer es Divenres Sant
i ell no hauria pecat tant
si no les haguera tastades

Dues llaunes de panades
jo vaig coure a en Flaquer
desdixat homo que té
tentacions tan arrelades

En Flaquer va fer panades
i les va fer es Divenres Sant
i ell no hauria pecat tant
si no les haguera tastades

Enguany no va prendre bul·la
de sa bul·la se'n burlà
tres panades se menjà
tragava com una mula

En Flaquer va fer panades
i les va fer es Divenres Sant
i ell no hauria pecat tant
si no les haguera tastades

Va caure de genoions
implorant el seu perdó
emperò el senyor rector
no va voler entrar en raons

En Flaquer va fer panades
i les va fer es Divenres Sant
i ell no hauria pecat tant
si no les haguera tastades

Sa veu de sa consciència
que clamava en el desert
i en Flaquer ho sabia cert
que cauria en la impotència

En Flaquer va fer panades
i les va fer es Divenres Sant
i ell no hauria pecat tant
si no les haguera tastades

Eren les quatre tocadés
i en Flaquer tengué un desmai
i se desferrà un badai
que hi caberen tres panades

En Flaquer va fer panades
i les va fer es Divenres Sant
i ell no hauria pecat tant
si no les haguera tastades

Es rector que li va dir
sospesant el seu pecat
en infern ets condemnat
i més si hi mesclares vi.

En Flaquer va fer panades
i les va fer es Divenres Sant
i ell no hauria pecat tant
si no les haguera tastades

S'esperit de dolencia
a dins es seu cor va entrar
i tres panades se menjà
sense tenir cap mania

En Flaquer va fer panades
i les va fer es Divenres Sant
i ell no hauria pecat tant
si no les haguera tastades

Aqueix fet pecaminós
en aquest poble passà
i un amic meu va pecar
amb un acte indecorós

En Flaquer va fer panades
i les va fer es Divenres Sant
i ell no hauria pecat tant
si no les haguera tastades

Com que ell té vi de pot·ida
i el dimoni el va temptar
tres tassons se'n ventilà
un bon tassó per panada

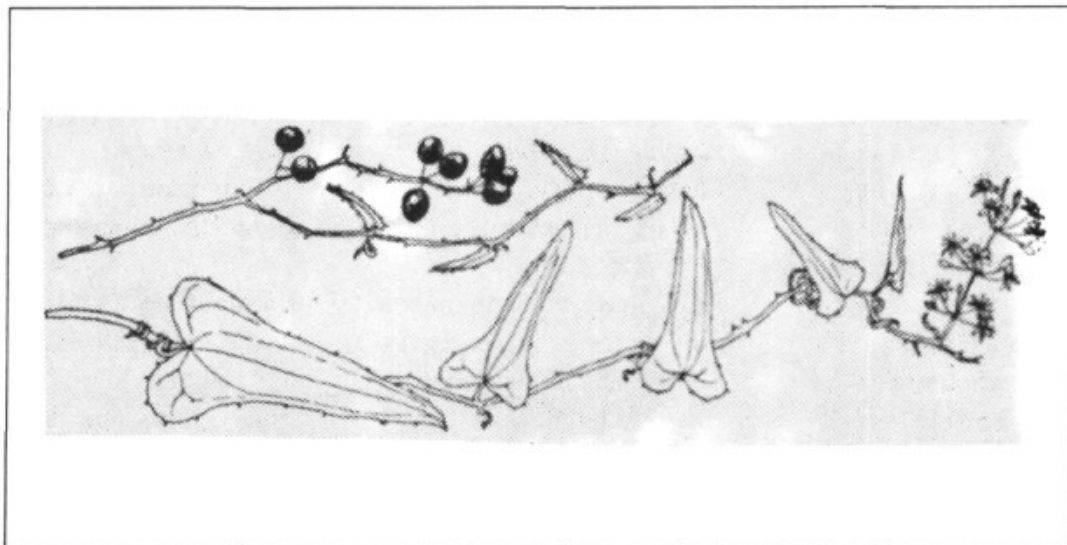
En Flaquer va fer panades
i les va fer es Divenres Sant
i ell no hauria pecat tant
si no les haguera tastades

F. B.

* Aquest glosat està fet per cantar amb la música de *PER NOSTRA PASSIÓ S. GRADA*, que un temps es cantava als 12 SERMONS

L'herbolari

EL ROMAGUER

La planta en qüestió, també anomenada "esbarzer", no és d'una sola espècie, si no de tres: el que generalment es diu "romaguer" és el *Rubus saxatilis* o el *Rubus ulmifolius*. El primer és un arbust perenne de tiges sarmentoses, herbàcies, que després tornen d'aspecte llenyós armat de pues primes i corbades i poc nombroses, fulles trifoliades primes, verdes i molt dentades. El segon (*Rubus ulmifolius*) es diferencia perquè les pues són més robustes i nombroses i les fulles són generalment de cinc folíols i amb un dentat més fi, també armades d'espines i de color verd obscur, blanquinoses a davall. Les flors dels romaguers són blanques o rosades, en forma de raïms, els fruits són lobulats, lluent, i són verds, vermells o negres segons el període de maduració; solen madurar a partir del mes de juny.

L'esbarzer (*Rubus caesius*) se sol confondre amb els anteriors, però es diferencia fonamentalment perquè té les tiges dèbils i ajagudes, amb petits agullons corbats, les fulles són color verd clar i tenen tres folíols molt separats entre ells, les flors són blanques i escasses. Els fruits estan formats de dues a tres drupèoles grosses, blavenques quan són madures i de gust àcid.

Les seves propietats medicinals es fonamenten en el fet que aquesta planta té un cert contingut de taní (substància empradíssima en medicina). Els tanys joves mastegats combaten les malalties inflamatòries de la gargamella i de la boca, aclareixen la veu als afònics. El bollit de 100 gr de brots tendres o d'arrels en 1 litre

d'aigua durant 20 minuts, es pot prendre a tasses, fer els caragolins, en compreses; serveix per cuarar la diarrea, la disenteria i totes les malalties causades per un excès d'àcids, com la gota, el reumatisme, els eczemes, etc.

Les móres són apreciades com a fruita i també per fer-ne confitura, que sol ser molt saborosa, i per fer gelats. El nostre cançoner popular en fa referència:

Ses al.lotes són traïdores
que no ho poden esser més;
quan han collides ses móres
diuen mal des romaguers.

No et fiïs de romaguera
que romandràs enganat:
com creuràs haver passat,
llavors et vendrà per darrera.

Amb la següent glosa podem veure que és molt apreciat pels eixamadors:

Per soques i per parets,
per voreres i clapers,
traïau verducs i batzers,
l'amo vol es calçons nets.

Gracià Sànchez
Guillem Florit

mel i sucre, dolcet dolcet

Les corregudes per trobar lloc a les llistes han estat ferrestes. Quan s'acosten les eleccions, els polítics locals es remouen com els moixos pel febrer. I com els moixos, n'hi ha que només són fidels als primers llocs i no tenen escrúpols de pelegrinar de grup en grup (o de fer-se'n un a mida) cercant una bona plaça. De tota manera, el rècord serà mal de batre. L'enginyós periodista, cantor de les excel·lències de la nostra vida local i inspirador de les primeres autoritats, va aconseguir presentar-se per dos partits diferents en dues eleccions fetes el mateix dia. Això fa ombra als qui en tres legislatures han passat per tres partits diferents. Quan llegireu això, potser que ja n'hi hagi que van pel quart partit.

No crec que el nostre batle vulgui arruinar la metgessa, més bé tot el contrari

Dos santjoaners m'han contat, per separat, que varen presentar denúncies a l'Ajuntament. Eren denúncies que afectaven l'interès general del poble. La resposta del batle davant les queixes els va deixar astorats. En poques paraules, els digué que l'Ajuntament necessitava denúncies per escrit dels veïns per poder arreglar la situació. El batle no es vol banyar i vol que els qui facin de dolents siguin els ciutadans, quan l'Ajuntament podria perfectament actuar d'ofici en aquests casos que estan a la vista de tothom. No tot ha de ser penjar-se medalles, senyor batle.

N'hi ha que no aconsegueixen passar del dos, a les llistes electorals

El poble bull. L'atzar (no siguem malpensats) ha volgut que aquest mes i el que ve siguin mesos

d'acabar els projectes que s'han gestat durant anys i anys. Si Sant Joan hagués de ser seu olímpica, no hi hauria tant de moviment. Però, a manca d'olimpíades, tenim eleccions. Els nostres polítics esmolen l'enginy perquè al final de la legislatura hi hagi mitja dotzena d'obres acabades i a punt de l'oportuna inauguració, amb coca i vi espanyol, a compte de Nostre Pare Canyelles. Deuen pensar que no hi ha vot més segur que el dels menjadors de coca, encara que no siguin gaire espavilats.

N'hi ha que, sense haver anat a una acadèmia d'idiomes, entenen perfectament el mallorquí, el valencià i el català. Obra de l'Esperit Sant

La disciplina militar es va consolidant al Club d'Esplai de la Tercera Edat. Primer varen ser les guàrdies setmanals imposades, després la instrucció subvencionada dels dijous i ara la gimnàstica matineria orientada per dos grans estrategues de la milícia local. Pareix es veure que el següent pas, petanca a part, serà la reproducció a escala de batalles famoses. En aquest sentit, estàn molt avançades les gestions per trobar un patrocinador que subvencioni la compra del material necessari: uniformitat de la tropa (de dos colors), espases de fusta, cascs de plàstic, cavalls de cartó, un parell de galons i dos pitos. Una vegada que la tropa estigui bé entrenada, aniran a votar en formació militar tancada.

Joan Bauçà

SUBSCRIPCIÓ PER UN ANY, 2.500 ptes

Nom:
 Cognoms:
 Carrer: núm.:
 Població: cp:
 Banc o Caixa: núm. de compte:

Feu arribar aquesta butlleta a qualsevol membre de l'equip de redacció o enviau-la a:
MEL I SUCRE Sant Joan, Bellavista 13

firma

Aquest mes fa...

11 anys que va sortir al carrer la primera edició de *Mel i Sucre*, butlletí informatiu de l'OCB de Sant Joan. (—/04/1980)

8 anys que es va asfaltar el *Camí de ses Casetes*. (—/04/1983).

8 anys que l'autoritat competent va normalitzar els rètols indicatius de Sant Joan, a les carreteres d'accés al poble, que fins aleshores havia estat mal batejat com a *San Juan*. (—/04/1983)

2 anys que el terrorista i incendiari Jaime Martorell (àlies *Kaime Mistorell*) va calar foc al repetidor de TV3 que la societat VOLTOR S.A. té instal·lat a Alfàbia. Una actuació criminal que fins ara ha quedat impune. (22/04/1989)

128 anys del naixement a la possessió d'*Els Calderers* de l'amo Antoni Oliver, fill il·lustre del poble. (11/04/1863).

17 anys que la vila d'Artà va proclamar Fill Adoptiu el Pare Rafel Ginard i Bauçà. (05/04/1974)

1 any que l'ajuntament va aprovar el projecte de subministrament d'aigua potable per tot el poble, per un valor d'uns 140 milions de pessetes. (/04/1990)

127 anys del la compra per part de l'ajuntament de Sant Joan dels terrenys on actualment hi ha l'edifici de la Casa de la Vila i les dependències del Jutjat de Pau. (26/04/1964).

12 anys de les primeres eleccions municipals després de la dictadura. El consistori va quedar format per 6 regidors d'Unió del Centre Democràtic (UCD), 2 Independents i 1 de Coalición Democràtica (CD). (03/04/1979)

1 any que la Policia Municipal de Sant Joan va estrenar el sistema d'intercomunicació per ràdio-telèfon. (/04/1990)

OCB

mister hyde *Figueras*

AGENDA - ABRIL

Natalicis

Defuncions

Catalina Sastre Bauçà (06-09-07 / 09-03-91)
 Maria Morey Martí (16-09-04 / 13-03-91)

Noces

Melcion-Joan Matas Carbonell - Maria-Olga López Regulez (02-03-91)

Apotecaries de guàrdia

Diumenges

Dia 7: Sant Joan
 Dia 14: Vilafranca
 Dia 21: Ariany
 Dia 28: Montuïri

Benzineres

De dia i de nit:

Viñas (Manacor, cra. d'Artà)
 Febrer (Manacor, cra. de Felanitx)

Diumenges:

Viñas (Manacor, cra. d'Artà)
 Febrer (Manacor, cra. de Felanitx)
 Marratxí (Inca, cra. de Palma)
 Estelrich (Can Picafort, cra. d'Artà)
 El Molinar (Palma, Ramonell Boix)
 Febrer (Sant Joan, cra. de Manacor. *Diumenges matí*)

Festivitats del mes

Dia 1: Segona festa de Pasqua
 Dia 23: Sant Jordi
 Dia 25: Sant Marc
 Dia 27: Mare de Déu de Montserrat

Esdeveniments del mes

Santa Margalida: Fira d'Abril (dia 14)
 Muro: Fira de Sant Francesc (dia 21)
 Santa Maria: Fira d'Abril (dia 28)
 Palma: V Temporada d'Òpera al Principal (dies 25 i 28)
 Sant Joan: Festa del Llibre (del 17 al 23)

Signes del Zodíac

Àries: Apareixeran les complicacions de salut habituals del començament de la calor. Ves alerta si no vols haver de jeure.

Taure: Aquesta primavera farà que les teves energies estiguin renovades i et vegis amb ànims d'afrontar tota casta de problemes.

Bessons: Podran sortir problemes amb la teva parella, si en tens, sobretot per petiteses sense la més mínima importància.

Crauc: Tindràs bons moments per atacar aquella persona de l'altre sexe a qui no goses ni mirar però que t'atreu moltíssim.

Lleó: Si tens problemes a la feina i veus que no es poden arreglar, és un bon moment per canviar.

Verge: Unes despeses excepcionals que no en fèies compte desestabilitzaran la teva economia, tindràs n'el recuperat-te'n. Evita les coses supèrflues.

Balança: Si havies pensat realitzar-te professionalment amb una cosa nova, aprofita aquest més per començar. Anirà millor que el que et pensaves.

Escorpió: Les coses pensades seriosament solen sortir bé. Els plans sortiran millor del que et pensaves.

Sagitari: a sort et somriurà, en general les coses t'aniran bastant bé. Procura acompanyar-les d'un poc més de bon humor.

Capricorn: Has de tenir una cura excepcional de la teva salut, si no ho fas tindràs qualche ensurt gros.

Aquari: Emocionalment no estaràs gaire estable, però ves amb compte, si has de canviar ho has de fer per millorar, si no no canviis.

Peixos: Aquest mes no serà precisament el millor per tu, alts i baixos continus, sobretot en les teves relacions amb els altres.

Telèfons d'interès

Bombers:	55 00 80
Centre Sanitari:	52 63 11
GESA:	55 41 11
Ajuntament:	52 60 03
Apotecaria:	52 62 52
Consell Insular:	72 15 05
Govern Balear:	46 34 50
Centre Meteorològic:	26 46 10
Guardia Civil:	56 00 27
OCB:	72 32 99
SIAC:	900 321 321
PAC (Vilafranca):	56 05 50

El temps

Pluviometria	G. Company
Març dia 1	2'3
dia 7	0'4
dia 8	1'0
dia 13	2'1
dia 17	0'8
dia 22	1'3
dia 23	3'3
dia 24	5'7
dia 25	6'8
dia 26	0'5
Total març	24'2
Total acumulat	267'2

La lluna

Plena de dia 1 a dia 7.
 Minvant de dia 8 a dia 14.
 Nova de dia 15 a dia 21.
 Creixent de dia 22 a dia 28.
 Plena de dia 29 a dia 30

Previsió del temps

Durant aquest mes d'abril s'estirarà el temps, en dies majoritàriament assolellats. Encara que hi haurà algunes gelades i ventades devers mitjan mes. Les precipitacions seran escasses, però tempestuoses.

Agenda esportiva.

Futbol Tercera Regional

Dia 14: Llubí - Sant Joan

Ciclisme

VII Pla de Mallorca

II Gran Premi "la Caixa"

28-04-91:	Contrarrelotge Sineu-Maria
01-05-91:	Sencelles - Sencelles
02-05-91:*	Lloret - Lloret
09-05-91:*	Petra - Petra
06-05-91:*	Sant Joan - Sant Joan
02-06-91:*	Sineu - Sineu
09-06-91:*	Muro - Muro

(NOTA: Les etapes que dues un asterisc són les que la volta passarà per Sant Joan)

Regalos Comunion

MARCO de PLATA

Tamaño 18x24
con una
moldura de 2'5
cms. y un
acabado que
facilita la
limpieza.

Pero lo más
destacable de
éstos marcos es
SU BUEN PRECIO
algo que
estamos seguros
le sorprenderá
muy
gratamente.

*Véalos en
nuestros
escaparates*

Joyería **Fermin**